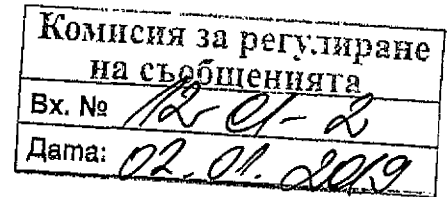
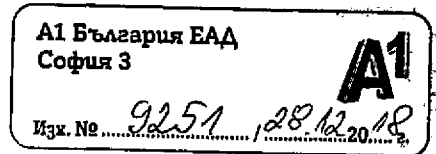

ДО
Г-Н ИВАН ДИМИТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ
НА СЪОБЩЕНИЯТА
УЛ. „ГУРКО“ № 6
1000, ГР. СОФИЯ

Относно: Решение на КРС 496/23.11.2018 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ДИМИТРОВ,

Във връзка с открита процедура по обществено обсъждане с Решение 496/23.11.2018 г. на проект на Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър, приложено Ви изпращаме нашето становище в установения за това срок.

Приложение: Становище на „А1 България“ ЕАД по проект на Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър.

С уважение,

Станислав Атанасов 3
Пълномощник на изпълнителните директори
на „А1 България“ ЕАД

Заличено на
основание чл. 5 от
Регламент (ЕС)
2016/679

COPIES 3
ALBANY, N.Y.
JAN 10 1950

Handwritten scribbles

COPIES 3
ALBANY, N.Y.
JAN 10 1950

Становище на „А1 България“ ЕАД относно Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър

Във връзка с публикувания на официалната страница на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС/Комисията) Проект на Регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър (Проект), представяме становище на „А1 България“ ЕАД (А1), както следва:

На първо място, бихме искали да отбележим, че приветстваме действията от страна на КРС за актуализиране на регулаторна политика за управление на радиочестотния спектър. Това е от изключителна важност за сектора на електронни съобщения не само поради изключително динамичните темпове на развитие на пазара, но и поради заложените високи цели от Европейската комисия (ЕК) в стратегията за единния цифров пазар, където се подчертава значението на 5G мрежите като ключов фактор за конкурентоспособността на Европа.

Важна характеристика на българския пазар е липсата на достатъчно свободен спектър за развитието на висококачествени услуги, отговарящи на търсенето на пазара. По данни на „Cullen international“ S.A., е видно, че България е на последните места по освободен спектър като изостава значително от останалите европейски страни. Поради това многократно сме настоявали за предприемането на действия по своевременното освобождаването на честотите в обхвати 700 MHz и 800 MHz.

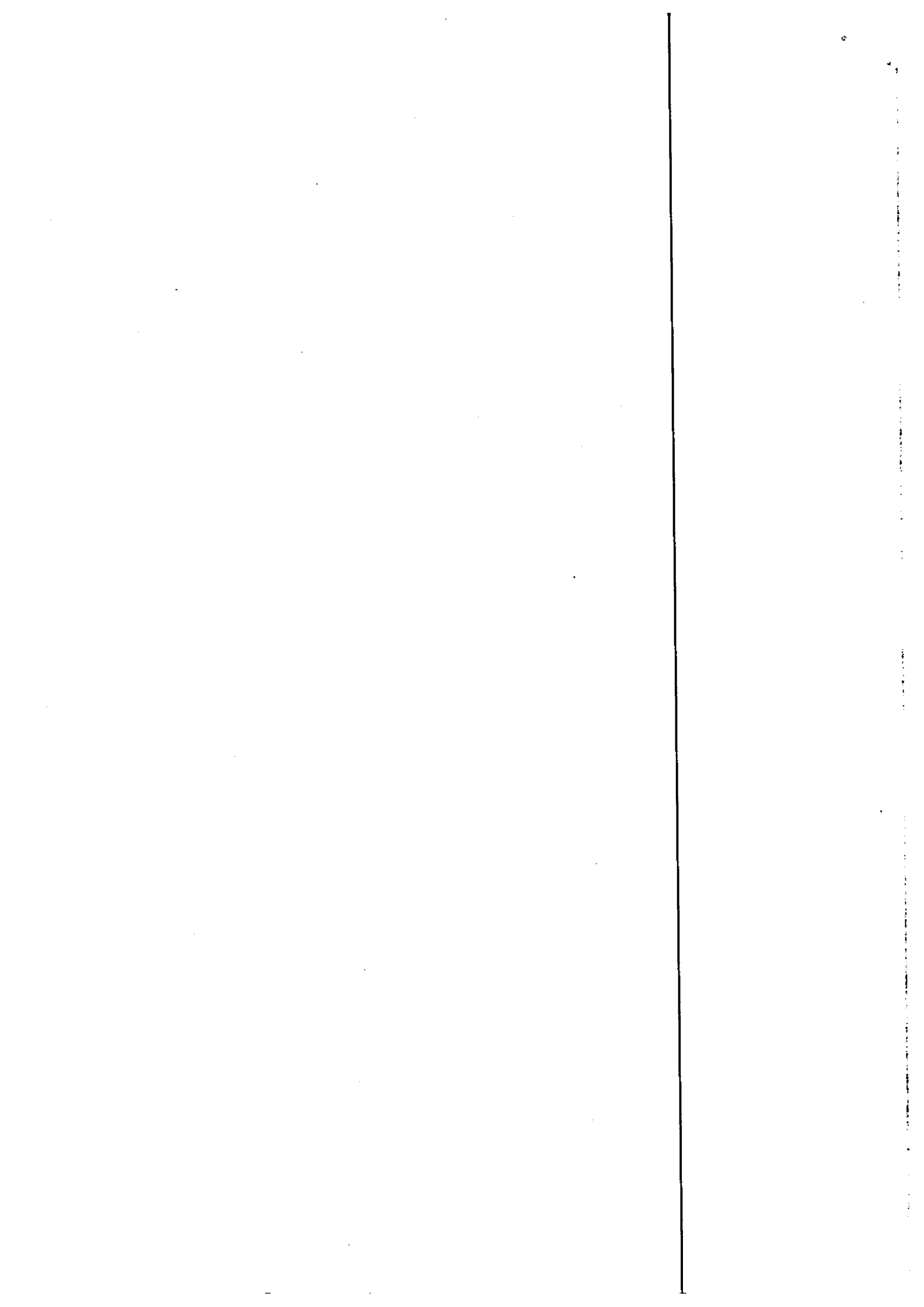
Не на последно място, смятаме че следва да бъде приложен един добре балансиран подход по управление на радиочестотния спектър, така че предприятията, които реално предоставят услуги на крайните потребители да могат да планират бъдещите инвестиции в условията на предвидимост и прозрачност. Само така ще се прекрати фактическото блокиране на ограничен честотен ресурс – спектър в обхват 1800 MHz, което е установено и от КРС в обсъждания проект като ние от А1 напълно подкрепяме Комисията в действията и, насочени към осигуряване ефективното използване на спектъра.

Конкретни бележки и коментари

1. По цел № 3 от проекта на Регулаторната политика

В документа е посочено, че една от основните цели е „осигуряване на ширококолентова свързаност за населението, с високо качество и скорост както на открито, така и на закрито, включително по основните транспортни трасета“. На мнение сме, обаче, че така разписан текста може доведе до различни тълкувания, тъй като понятието „закрито“ е с неуточно съдържание. Смятаме, че следва да се прецизира понятието, доколкото закритите пространства биха могли да бъдат много разнообразни и да обхващат не само сгради – а например подземни паркинги, мазета, подземни етажи, подземни съоръжения, като рудници и мини и др.

Само по този начин може да има обективна оценка за покритието, докато липсата на конкретика ще доведе до възможности за субективно тълкуване.

2. По глава IV, т. 3.3. от проекта на Регулаторната политика

В проекта на документа е посочено от КРС, че с „цел осигуряване на условия за ефективно ползване на радиочестотния спектър Комисията за регулиране на съобщенията счита че не е налице необходимост от издаване на временни разрешения в обхвати 1800 MHz, 2 GHz и 2.6 GHz“.

A1 е на мнение, че при изключително динамичното развитие на технологиите в сектора, хардуерните и софтуерни надстройки и навлизането на нови функционални характеристики, спирането на издаване на временни разрешителни за тестове в честотни обхвати 1800/2100/2600 MHz може да доведе до невъзможност предприятията да добият реална представа за пълните възможности на системите си и за потенциалните проблеми, които биха се появили в мрежа при бъдещо използване на свободен честотен ресурс от различни обхвати. Обръщаме внимание, че тестовете са насочени към използване на текущия ресурс с възможен такъв за ново придобиване, като в основната си част тестовете са насочени към така наречената технология „обединение на честоти“, както и към методи и начини за динамично разпределение на трафика между честотните ленти и капацитети.

Издаването на временни разрешения е правна възможност, установена от Закона за електронните съобщения и тя не зависи от обстоятелства, извън изрично посочените в чл. 109 и следващите от ЗЕС. Законодателят е предвидил достатъчно изисквания към предприятията, искащи временно ползване на ресурса, така че да се гарантира, че с въпросните разрешения няма да има злоупотреби.

С оглед изложеното по-горе, то смятаме че КРС следва да преразгледа предложеното си, като се помисли за издаване на временни разрешения, които да съдържат повече детайли по отношение на възможностите за използване на спектъра.

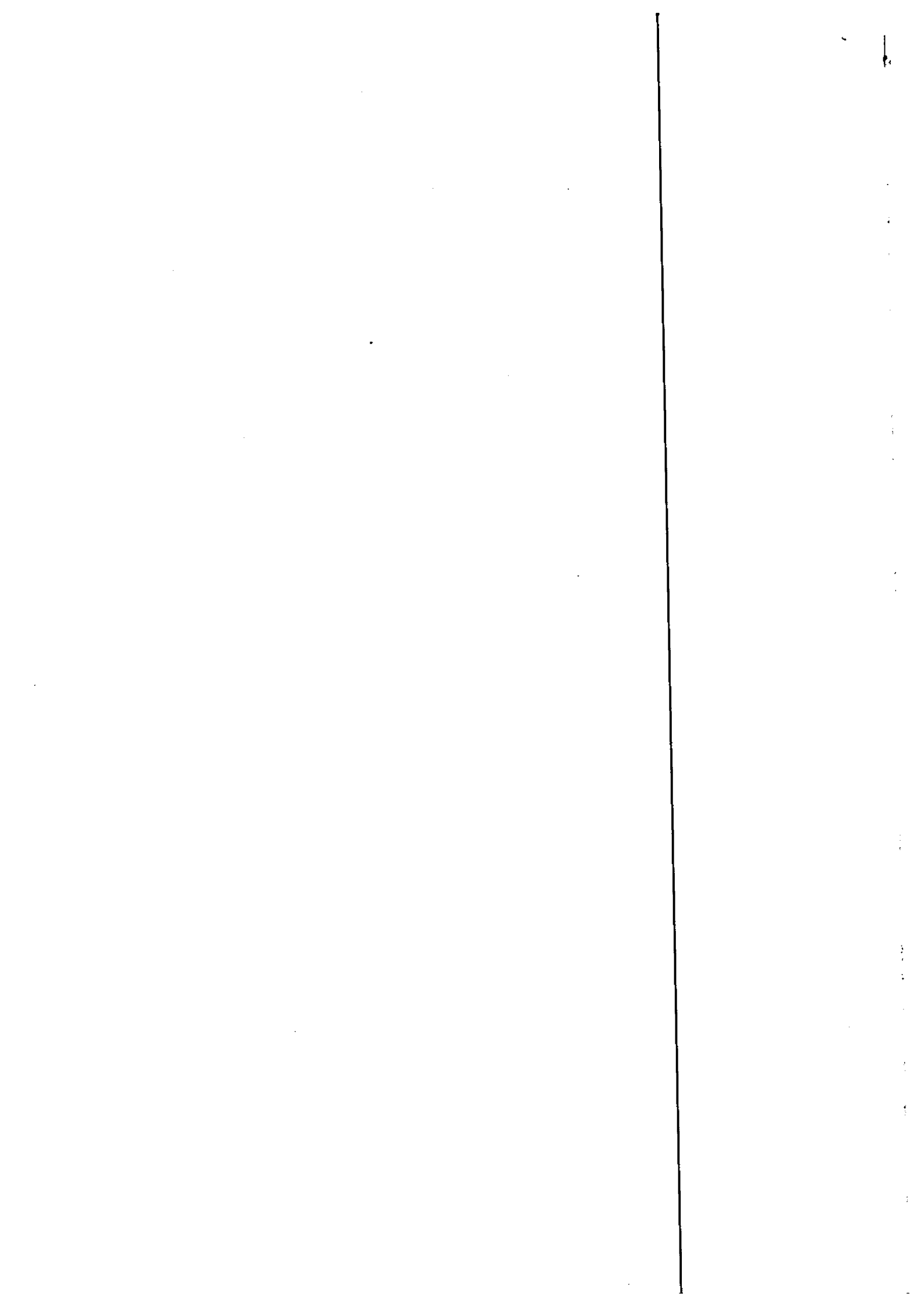
3. По глава V, т. 1.5. от проекта на Регулаторната политика

По отношение на спектъра в обхват 2.6 GHz A1 многократно е заявявало своето становище, че въпреки текущото намаление на еднократната и годишната такси за този обхват, те все още са високи и не отразяват адекватно възможностите, които предоставя тази честотна лента. Очакваме допълнително преразглеждане на таксите, като сме посочили ниво на годишната такса, която считаме за по-справедлива и обоснована.

На следващо място следва да посочим, че разгръщане на мрежи в обхват 2.6 GHz при текущите нива на EMF защитни зони, които са в пъти по стриктни от общоприетите от International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP), както и разрешителния режим за изграждане и надграждане на мрежи, е почти невъзможно в обозрим срок и разумни разходи.

4. По глава V, т. 1.6. от проекта на Регулаторната политика

Цифровият дивидент е ключов фактор за развитието на сектора, на електронните съобщения. Подходът и принципите на управление на цифровия дивидент, възприемани от оправомощените държавни органи и институции, ще окажат пряко влияние както върху състоянието на пазара на електронни съобщителни услуги, така и върху възможностите и гаранциите за защита на потребителския интерес и осигуряване на достъп на населението и бизнеса до иновативни и качествени електронни съобщителни услуги. Важен факт е, че към момента на територията на Република България са

освободени само 2x10 MHz в този честотен обхват, които са крайно недостатъчни, с оглед броя на пазарните участници. Освен това, е невъзможно да се постигне градивен диалог с Министерството на отбраната, по отношение на необходимите тестове дори в тези 2x10 MHz.

Необходимо е да бъде намерено ефективно решение за своевременно освобождаване на спектъра, разписване на конкретни стъпки и категоричен краен срок за изпълнението им. Възможен подход е предоставянето на за ползване на 2x30 MHz на българските оператори, като се въведат т.нар. санитарни зони около обектите/летищата на Министерство на отбраната. Налице е европейска практика в тази посока, която е показала своята ефективност. Предоставянето на спектъра в 800 MHz трябва да предхожда това в 700 MHz, тъй като той е спектър за осигуряване на покритие за развитие на услугите в 4G-мрежите и предпоставка за създаване на потребителско търсене на услуги с висока скорост и висока резолюция

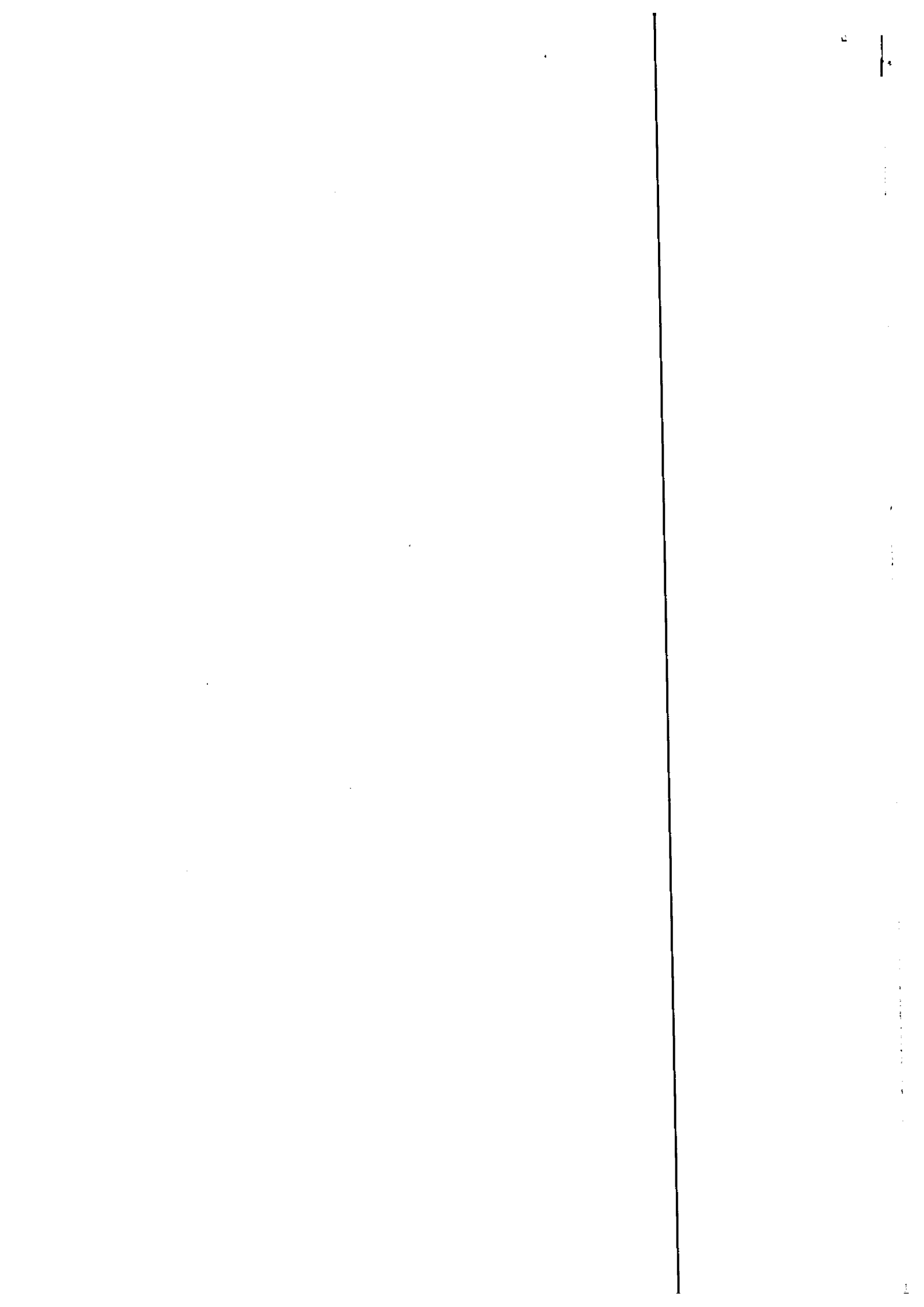
В тази връзка, напълно споделяме извода, че „освободеният спектър в обхват 800 MHz е крайно недостатъчен от гледна точка на броя на предприятията и степента на развитие на пазара и потребителското търсене на висококачествени съобщителни услуги. Предвид това считаме, че целият ползван за национална сигурност честотен ресурс в обхват 800 MHz следва да бъде освободен за граждански нужди“.

4. По глава V, т. 1.8. от проекта на Регулаторната политика

Предвид факта, че тези честотни обхвати са напълно непознати за всяко от действащите предприятия на пазара, както и факта че тяхното използване крие доста неизвестни по отношение на разпространението на радио вълните и взаимодействието им с другите активно ползвани честотни ленти, то считаме че ограничението за тестване само в определени населени места или географски райони крие риск от възникването на редица проблеми. Проявлението им, може да остане незабелязано при определени географски релефи, различна степен на застрояване и урбанизация на населените места, различен профил на натовареност на базовите станции и/или различните честотни и конфигурационни комбинации. Тъй като предприятията използват оборудване, произвеждано от различни доставчици, което има своите специфични характеристики, параметри и функционални особености, то рискът от потенциални скрити проблеми се увеличава. Смятаме, че тестовите трябва да се провеждат на територията на цялата страна за всяко от предприятията, като регулирането може да става с контрол на количеството спектър, с който всеки оператор ще тества.

5. По глава VI, т. 1 от проекта на Регулаторната политика

В проекта на документа изрично е посочено, че съгласно Европейския кодекс за електронни съобщения, подновяването на права за ползване на радиочестотен спектър следва да бъде предмет на открита, недискриминационна и прозрачна процедура въз основа на преглед на изпълнението на условията на съществуващите права (условията в разрешенията), като се предвижда възможността да се включат и други заинтересувани предприятия. Според нас, това би било логично само, ако предоставеният честотен ресурс се е използвал неефективно до момента на изтичане на срока на валидност на текущото разрешение. В противен случай е налице реална възможност действащите доставчици, които обслужват милиони крайни потребители да бъдат поставени в ситуация, в която ще се конкурират за ресурса с потенциално заинтересовани страни, които нямат намерение да закупуват спектъра или ако го закупят не възнамеряват да го

ползват за предоставяне на мрежи и/или услуги в ползва на обществото, а целят само да затруднят останалите участници или да реализират краткосрочни финансови интереси чрез продажба на ресурса. Всичко това потенциално може да доведе до необосновано висока цена за подновяване на разрешението за ограничен ресурс - спектър, което от своя страна да рефлектира върху финансовия баланс на цената на предоставяните услуги на крайните потребители. При допускане на най-лошият потенциален вариант за евентуалното непродължаване ползването на част от настоящия честотен ресурс, то това неизменно ще доведе до драстичен спад в качеството на предоставяните услуги или дори невъзможност на предоставяне на част от тях.

В заключение бихме искали да отбележим, че КРС следва внимателно да анализира и обмисли планираните законови промени, така че да бъде осигурена предвидимост и сигурност за бъдещите инвестиции в сектора и не на последно място запазване и доразвиване на вече предоставяните качествени мобилни услуги в страната.

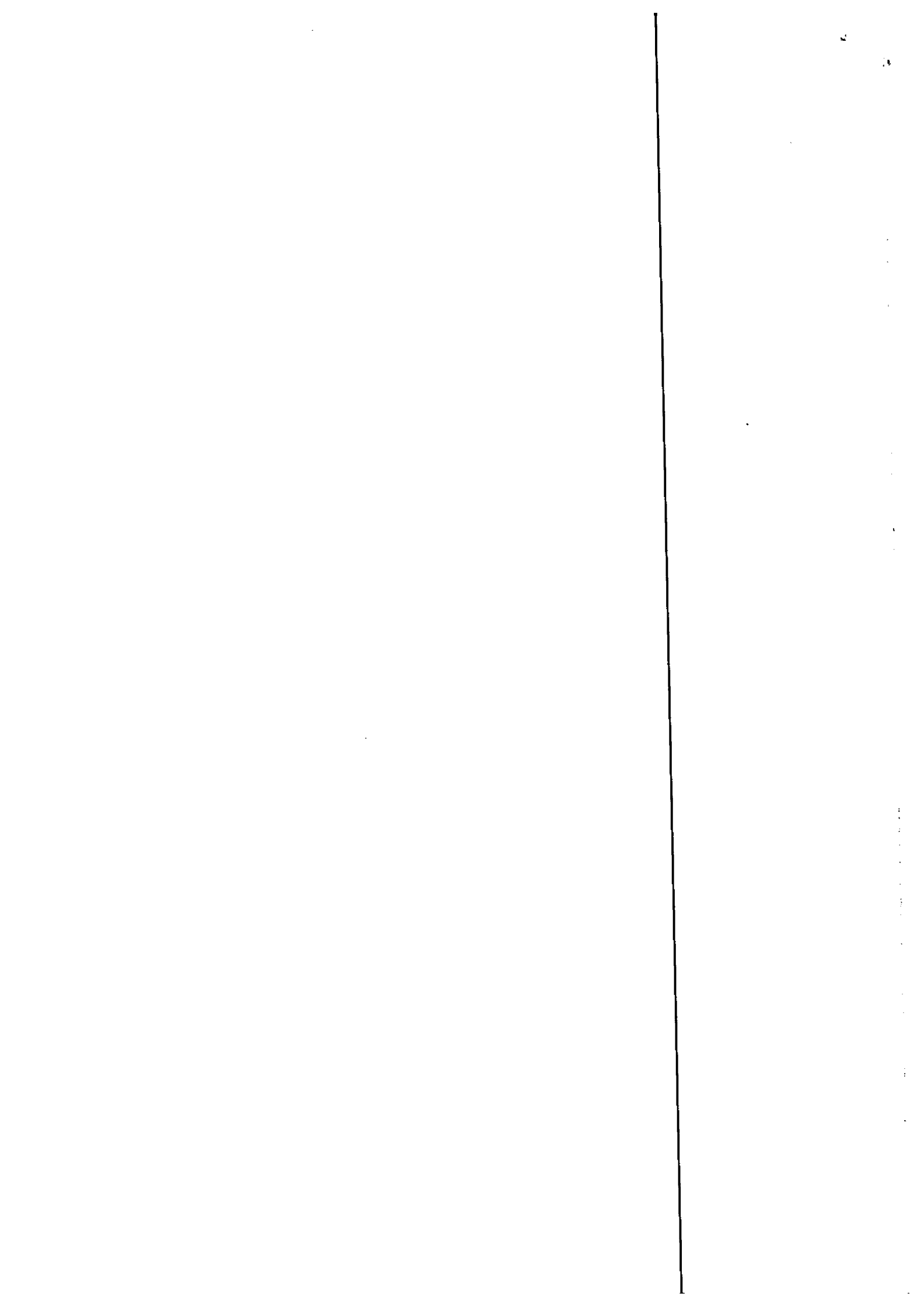
6. По глава VI, т. 5 от проекта на Регулаторната политика

В проекта на документа е отбелязано, че следва да се предвидят *„задължения за предприятията за покритие на територия и населението на Република България с високо качество и скорост, които да включват градски райони, основни транспортни пътища, жп линии, туристически области, селски райони“*. Категорично смятаме, че подобно задължение ще противоречи на основният принцип на работа на мобилните мрежи/технологии, които се базират на използването на споделен ресурс между абонатите. Така общо разписно това условие е изключително притеснително, тъй едва ли има мрежа в света, която може да гарантира подобно условие за всеки потребител в даден момент. Нещо повече, изискването за минимална скорост от 30 Mbps не е подкрепено с аргументи за начина на определяне на тази граница. Същото е валидно и за изискването 50% от всички домакинства да имат достъп до широколентов интернет със скорост над 100 Mbps. Не е разписана и дефиниция за „високо качество“, което допълнително внася определена степен на несигурност у предприятията. Именно тук следва да обърнем внимание на факта, че не става ясно при какъв спектър, честота и технология следва да бъдат постигнати тези цели.

На следващо място считаме, че при всяко положение подобни изисквания ще доведат до значително повишаване на инвестициите на предприятията. Същевременно цялостната регулаторна политика налагана от Европейската комисия по никакъв начин не подпомага възможностите за компенсиране на тези увеличени разходи от страна на операторите, а по-скоро пречи това да бъде постигнато.

В заключение смятаме че предложението текст е неприемлив и предлагаме да отпадне или да бъде прецизиран с включването на детайлно разписани условия, които да отговарят на реалните възможности на мрежите, при отчитане на вече постигнатите качествени показатели и съответните национални особености.

С оглед изразеното от КРС намерение за постигане на високи цели за покритие и качество на предоставяните услуги, бихме искали да обърнем внимание на темата за законовите изисквания за изграждане на приемно-предавателните станции и другите съоръжения от мобилната мрежа. Считаме, че този въпрос е пряко свързан с и развитието на мрежите и качеството на предоставяните услуги, поради което следва да бъде маркиран и в позицията на Комисията.

Понастоящем, действащото законодателство предвижда твърде строги изисквания за изграждане на съоръженията на мобилната мрежа. Изграждането на приемно-предавателните станции попада неоснователно във висока строителна категория, която не съответства на действителната сложност в техническо и конструктивно отношение на конкретните обекти. Предвид естеството и различията на строително-монтажните работи при изграждане на приемно-предавателни станции, разположени върху поземлен имот и във/върху или по сграда или друг вид съоръжение, поставянето им в една, при това висока строителна категория е неоправдано и неефективно.

Ремонтите, добавянето, замяната, надграждането на оборудването на вече изградена приемно-предавателна станция се извършва по същия ред, както строеж на нов обект – като вид разрешения и други изискуеми документи и време за издаването/одобрението им. Същевременно, развитието на новите технологии води до оптимизиране на техническите параметри на самото оборудване – апаратурата е с по-малки размери и тегло, което не води до понижаване на капацитета и качеството на услугите.

Като цяло, процедурите по действащото в момента законодателство са непропорционални и не съответстват на разпоредбите на Директива 2014/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи. Следва да се обмисли облекчение в посока промяна и адаптиране на приложимите строителни категории спрямо спецификата на конкретните обекти, в т.ч. и на всички подобрения, подмяна, добавяне и др. на оборудване към вече съществуващите приемно-предавателни станции. Не е оправдано строителният режим на високите строителни категории да се прилага многократно при всяка радио оптимизация на съществуващите обекти на мобилните мрежи. В тях се инсталира оборудване което се състои от отделни радио модули – носители на радио честотата и системни модули – носители на технологията. Тези модули, могат да бъдат заменени, да се увеличава или намалява техния брой и да им се извършват софтуерни настройки, в зависимост от конкретните нужди на оператора. В случай, че на обектите се налага да бъдат подменени инсталираните антени с други, работещи едновременно на различни радиочестоти, като не се променят основните архитектурни и конструктивни характеристики на строежа, предлагаме за тези случаи на радио оптимизации разрешителният режим да бъде съществено облекчен.

Към момента, контролните органи по строителството са ангажирани с проверки по изменение на хигиенно-защитните зони на излъчващите обекти и натовареността на електромагнитните полета в тези зони, вследствие на извършени радио оптимизации на тези обекти, а тези въпроси не са от тяхната компетентност. Здравните органи са тези, които носят отговорността за осигуряване здравната защита на населението и налагат санкции при нарушения по правилата на Закона за здравето и приложимите към него подзаконовите нормативни актове.

При разглеждане на предизвикателствата за развитие на мобилните мрежи от съществено значение за операторите е да бъде намалена административната тежест изразяваща се в значително забавяне и оскъпяване развитието на тези мрежи и смятаме, че секторният регулатор би могъл да окаже съдействие за предприемане на необходимите промени, в описаната посока. Считаме, че нормативни промени, насочени към облекчаване строителния режим на обектите ще бъдат важна предпоставка за модернизирването и разширяването на мобилните мрежи, както и важна стъпка в посока удовлетворяване на потребителския интерес.

